

Seat No. : _____

MA-217

May-2025

M.A., Sem.-II

407 : Psychology

(Research Method and Statistics in Psychology-II)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. નિરીક્ષણ પદ્ધતિનો અર્થ આપી તેના પ્રકારો સમજાવો. 14

અથવા

1. મુલાકાત પદ્ધતિનો અર્થ આપી તેના ફાયદા અને મર્યાદાઓ જણાવો. 14

2. સંશોધન અહેવાલનું માળખું ટૂંકમાં વર્ણવો. 14

અથવા

2. સંશોધન અહેવાલમાં સારસંક્ષેપ વિશે વિગતવાર સમજાવો. 14

3. નીચેના X અને Y પ્રાપ્તાંકોની શ્રેણી વચ્ચે પરિબળ ગુણાકારની પદ્ધતિ દ્વારા સહસંબંધ શોધો : 14

X : 07 20 15 10 15 14 17 14 16 12

Y : 10 11 12 10 15 12 14 11 14 11

અથવા

3. નીચેના જૂથોના પ્રાપ્તાંકોનું વિચરણ વિશ્લેષણ કરો. શૂન્ય પરિકલ્પના 0.05ની સાર્થકતાની કક્ષાએ ચકાસો : 14

M N O P

13 12 09 13

08 08 04 08

12 09 16 14

18 14 14 18

13 12 12 12

4. નીચે આપેલા બે જૂથના પ્રાપ્તકોના મધ્યકો વચ્ચેના તફાવતની સાર્થકતા 0.05ની કક્ષાએ 't' કસોટી વડે ચકાસો : 14

જૂથ	સંખ્યા	મધ્યક	પ્રમાણિત વિચલન
પુરુષ	80	15	4.5
સ્ત્રી	45	09	3.0

અથવા

4. નીચે આપેલ માહિતી પરથી સમાન સંભાવના વિતરણની પદ્ધતિથી 0.05 સાર્થકતાની કક્ષાએ શૂન્ય પરિકલ્પનાની ચકાસણી કરો : 14

I	II	III	IV	V	=	N
13	18	09	16	19		75

5. નીચે આપેલ વિધાનો ખરાં છે કે ખોટા તે જણાવો : (ગમે તે સાત) 14

- (1) નિરીક્ષણ તેમજ મુલાકાતની તુલનામાં પ્રશ્નાવલી પદ્ધતિ આર્થિક તેમજ સમયની દૃષ્ટિએ કરકસર ભરેલી છે.
- (2) શાહીના ડાઘાની કસોટી રચનાર હરમાન રોરશાક ઓસ્ટ્રેલિયાના મનોવૈજ્ઞાનિક હતા.
- (3) અન્ય પર દોષારોપણ કરવાની પ્રક્રિયા એટલે પ્રક્ષેપણ.
- (4) મુલાકાત એવી પ્રત્યક્ષ પદ્ધતિ છે, જેમાં બે કે તેથી વધુ વ્યક્તિઓ વચ્ચે ડબ્લ વાતચીત થાય છે.
- (5) સંશોધન અહેવાલનો હેતુ વાચકો સાથે વિનિમય કરવાનો નહિ પણ સંશોધકનો પોતાની સાથે વિનિમય કરવાનો છે.
- (6) સંશોધન અહેવાલ લાંબો, અસ્પષ્ટ અને અતાર્કિક હોવો જોઈએ.
- (7) બે પરિવર્ત્યોના મૂલ્યમાં એક જ દિશામાં ફેરફાર થતો હોય તો આવા સહસંબંધને ઋણ કે નિષેધક સહસંબંધ કહે છે.
- (8) સહસંબંધ સામાન્ય રીતે +1 થી -1 સુધીનો આવે છે.
- (9) કેન્ડલ ટો માટે 'T' ચિહ્ન વપરાય છે.
- (10) કેન્ડલનો ડબલ્યુ (W) એક પ્રાયલીય કસોટી છે.
- (11) X^2 ગણવાની કુલ ચાર રીત છે.
- (12) બે થી વધારે જૂથોના મધ્યકો વચ્ચેનો સાર્થક તફાવત જાણવા માટે વિચરણ પૃથક્કરણ (ANOVA) ગણવામાં આવે છે.

Seat No. : _____

MA-217

May-2025

M.A., Sem.-II

407 : Psychology

(Research Method and Statistics in Psychology-II)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions : All questions carry equal marks.

1. Give the meaning of Observation Method and explain its types. 14

OR

1. Define the interview method and explain its advantages and limitations. 14

2. Briefly describe the structure of a research report. 14

OR

2. Explain in detail about the abstract in the research report. 14

3. Find the correlation between the following series of X and Y scores by factor multiplication method : 14

X : 07 20 15 10 15 14 17 14 16 12

Y : 10 11 12 10 15 12 14 11 14 11

OR

3. Perform variance analysis of the scores of the following groups. Test the null hypothesis at the significance level of 0.05 : 14

M N O P

13 12 09 13

08 08 04 08

12 09 16 14

18 14 14 18

13 12 12 12

4. Test the significance of the difference between the mean scores of the two groups given below using the 't' test at the 0.05 level : 14

Group	Number	Mean	Standard Deviation
MALE	80	15	4.5
FEMALE	45	09	3.0

OR

4. From the data given below, test the null hypothesis at the 0.05 significance level using the method of uniform probability distribution : 14

I	II	III	IV	V	=	N
13	18	09	16	19		75

5. State whether the following statements are true or false : (Any **seven**) 14

- (1) The questionnaire method is economical and time-efficient compared to observation and interview.
  - (2) Hermann Rorschach, the inventor of the inkblot test, was an Australian psychologist.
  - (3) Projection is the process of blaming others.
  - (4) Interview is a direct method in which two or more people have a face-to-face conversation.
  - (5) The purpose of a research report is not to exchange with the readers but to exchange with the researcher himself.
  - (6) The research report should be long, vague and illogical.
  - (7) If the value of two variables changes in the same direction, such a correlation is called a negative correlation.
  - (8) Correlation usually ranges from +1 to -1.
  - (9) The symbol 'T' is used for Kendall's Tau.
  - (10) Kendall's 'W' is a Parametric test.
  - (11) There are four ways to calculate X^2 .
  - (12) Analysis of variance (ANOVA) is used to find out the significant difference between the means of more than two groups.
-